

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **V. a. s.**,
Ruská 2887/101, 706 02 Ostrava – V., Česká republika, IČO: X., proti žalovanému: **D. a. s.**,
A., X., IČO:
X., právne zastúpený: JUDr. L., advokát, Š. Bratislava, **o zaplatenie sumy 36 502,08 Kč**
s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 27 Cb
103/1996-126 zo dňa 10. decembra 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave
č. k. 27 Cb 103/1996-126 zo dňa 10. decembra 2007 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a**
na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave žalobu zamietol. Žalobca návrhom
došlým pôvodne Obvodnému súdu Bratislava dňa 30. 06. 1993 si uplatnil nárok na zaplatenie
sumy 40 621,-- Kč istiny titulom oneskoreného zaplatenia faktúr uvedených vo vrubopise
č. 554669 zo dňa 25. 05. 1993. Žalovaný dlžnú sumu neuhradil. Písomným podaním došlým
Krajskému súdu v Bratislave dňa 09. 02. 1998 zobrať žalobca svoj žalobný návrh čiastočne
späť vo výške 4 118,92 Kč istiny a žalovanú čiastku znížil na sumu 36 502,08 Kč. Uznesením
súdu č. k. 27 Cb 103/96 zo dňa 23. 07. 1998 bolo konanie zastavené v časti 4 118,92 Kč
istiny. Vzhľadom k tomu, že pôvodne označený žalovaný bol vymazaný z Obchodného
registra ku dňu 01. 01. 2006, konajúci súd konanie zastavil podľa § 107 ods. 4 O. s. p.

Proti tomuto uzneseniu bolo zo strany žalobcu podané odvolanie, kde žalobca požiadal rozhodnutie konajúceho súdu zrušiť a vrátiť vec na nové konanie s tým, že právnym nástupcom pôvodne označeného žalovaného je D. a. s. so sídlom A., X., IČO: X..

Uznesením Najvyššieho súdu SR pod č. k. 5 Obo 165/2006 zo dňa 15. 12. 2006 bolo uznesenie o zastavení konania č. k. 27 Cb 103/96 zo dňa 01. 08. 2006 zrušené s tým, že súd prvého stupňa v konaní nevykonal dokazovanie zamerané na zistenie právneho nástupcu žalovaného.

V novom konaní konajúci súd zistil, že spoločnosť I. a. s. so sídlom N., Bratislava, IČO: X., bola dňom 01. 01. 2006 vymazaná z Obchodného registra na základe dobrovoľného výmazu z Obchodného registra a právnym nástupcom sa stala spoločnosť D. a. s., ktorá zmenila obchodné meno v rámci zlúčenia s firmou A. a. s. Vzhľadom na vyššie uvedené, konajúci súd opravil označenie žalovaného na D. a. s., A., Šaľa, IČO: X., podľa § 164 O. s. p.

Z vykonaného dokazovania súd zistil, že nárok žalobcu na zaplatenie dlžnej sumy 36 502,08 Kč istiny je neoprávnený na základe Dohody o vzájomnom vyrovnaní pohľadávok, ktorá bola uzavretá medzi právnym predchodcom žalovaného I. š. p. a žalobcom a firmou E. s. r. o., I.. Na základe toho zanikli pohľadávky, z ktorých žalobca žaluje penalizáciu. Súd je toho názoru, že následné penalizovanie oneskoreného uhradenia pohľadávok by bolo v rozpore s poctivým obchodným stykom. Konajúci súd zhodnotil nárok žalobcu za neoprávnený, a preto ho zamietol ako nedôvodný.

Výrok o trovách konania konajúci súd oprel o úspech žalovaného v spore, ktorému priznal náhradu nákladov právneho zastúpenia v sume 6 933,-- Sk.

Proti rozsudku podal žalobca odvolanie. Žalobca predovšetkým namieta tú skutočnosť, že napadnutým rozsudkom boli nedostatočne zisťované a posudzované rozhodujúce skutočnosti a v rozpore s ust. §157 ods. 2 O. s. p. chýba právna kvalifikácia a aplikácia právnej normy na skutkový základ veci.

V spornom prípade sa jednalo o trojstranný zápočet pohľadávok na základe dohody zo dňa 14. 04. 1993. Prejav vôle všetkých zúčastnených strán smeroval jednoznačne k zániku

záväzku ku dňu 10. 05. 1993. Do tohto dátumu žalobcovi vzniklo právo na úrok z omeškania za oneskorenú úhradu faktúr splatných v roku 1992. Nie je daný žiadny dôvod prehlasovať tento postup za nulitný, neplatný, alebo v rozpore s poctivým obchodným stykom.

Preto navrhuje napadnutý rozsudok zmeniť tak, že žalovanému bude uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 36 502,08 Kč, ako aj náhradu trov konania v sume 6 933,-- Sk.

Žalovaný podal vyjadrenie k podanému odvolaniu. Uviedol, že sa plne stotožňuje so závermi, ku ktorým dospel súd prvého stupňa. Bolo úmyslom všetkých zúčastnených strán, aby pohľadávky a záväzky, ktoré voči sebe navzájom mali, zanikli započítaním ku dňu 10. 05. 1993. Účastníci podpísaním Dohody o vzájomnom vyrovnaní pohľadávok a záväzkov vyjadrili svoj súhlas s tým, že ich vzájomné pohľadávky a záväzky zaniknú práve dňom 10. 05. 1993, (čím žalobca v podstate súhlasil s predĺžením splatnosti týchto pohľadávok na termín 10. 05. 1993) a následne žalovaného sankcionoval penalizačným vyúčtovaním zo dňa 25. 05. 1993 za „oneskorenú“ úhradu svojich pohľadávok, teda za to, že jeho pohľadávky voči žalovanému zanikli v súlade s Dohodou o vzájomnom vyrovnaní pohľadávok a záväzkov až dňa 10. 05. 1993. Takýto postup žalobcu treba považovať jednak za postup v rozpore s úmyslom účastníka Dohody, navyše je podľa názoru žalovaného aj v rozpore so zásadou poctivého obchodného styku a vtedy bežnou praxou aplikovanou pri podobných zápočtoch.

S ohľadom na všetky uvedené skutočnosti, žalovaný navrhuje, aby odvolací súd rozhodol o odvolaní žalobcu tak, že rozsudok súd prvého stupňa v celom rozsahu potvrdí a zároveň uloží žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p., § 214 ods. 1 O. s. p.

Vychádzal zo zistenia že predmetom sporu je žalobcom uplatnené právo na zaplatenie úroku z omeškania za omeškanie so splnením peňažného záväzku žalovaným v zmysle § 369 OBZ. Jedná sa o oneskorenú úhradu faktúry č. 475535 splatnej dňa 19. 10. 1992, č. 428411 splatnej dňa 28. 12. 1992, č. 508012 splatnej dňa 01. 02. 1993. Žalobca sa domáha zaplatenia úroku z omeškania odo dňa splatnosti faktúr až do zániku záväzku, t. j. do 10. 05.

1993, kedy došlo k Dohode o vzájomnom vyrovnaní pohľadávok medzi žalobcom, žalovaným a obchodnou spoločnosťou E. s. r. o., I. .

Závazok zanikne, ak dlžník veriteľovi splní včas a riadne (§ 324 OBZ).

Ak veriteľ a dlžník majú vzájomné pohľadávky, ktorých plnenie je rovnakého druhu, zaniknú započítaním, pokiaľ sa vzájomne kryjú, ak niektorý z účastníkov urobí voči druhému prejav smerujúci k započítaniu. Zánik nastane okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie (§ 580 OZ).

Započítanie podľa tohto ustanovenia je spôsobom zániku navzájom sa kryúcich pohľadávok veriteľa a dlžníka. Zánik nastáva okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie a boli splnené všetky podmienky na to potrebné. To znamená, že ide o záväzky medzi tými istými subjektmi, keď je veriteľ jednej pohľadávky súčasne dlžníkom druhej pohľadávky (vzájomnosť pohľadávok). Plnenie musí byť rovnakého druhu (v spornom prípade peňažné plnenie). Pohľadávky musia byť spôsobilé na započítanie. Započítať nemožno pohľadávky, pri ktorých je to vylúčené zo zákona (§ 581 OZ) alebo dohodou účastníkov. K zániku započítaných pohľadávok dochádza spätne (ex tunc) v dobe, keď sa pohľadávky stali vzájomne započítateľnými, t. j. spravidla, keď sa stala splatnou pohľadávka neskôr splatná a nie, kedy došlo k dohode o započítaní (tzv. compensatio voluntaria). To má význam aj pre počítanie úrokov z omeškania .

Preto tvrdenie žalobcu, že peňažný záväzok žalovaného započítaním zanikol ku dňu 10. 05. 1993 nemá právne opodstatnenie.

Taktiež právny záver súdu prvého stupňa, že nárok žalobcu v zmysle dohody o vzájomnom vyrovnaní je neoprávnený a je v rozpore s poctivým obchodným stykom, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Prvostupňový súd nevykonal žiadne dokazovanie ohľadne zániku záväzku započítaním.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací zrušil napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p., pretože súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy, a vec mu vrátil na nové konanie (§ 221 ods. 3 O. s. p.)

Súd prvého stupňa v novom konaní je povinný doplniť dokazovanie ohľadne zániku záväzku v zmysle ust. § 580 OZ, t. j., kedy došlo k stretu pohľadávok schopných na započítanie v zmysle predloženej dohody zo dňa 14. 04. 1993 o vyrovnaní pohľadávok, ktorú žalobca potvrdil dňa 11. 05. 1993, a až následne rozhodnúť o opodstatnenosti, resp. neopodstatnenosti uplatneného práva žalobcu z titulu úroku z omeškania.

Ak bolo rozhodnutie zrušené, a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O. s. p.).

Ak odvolací súd zruší rozhodnutie, a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 8. októbra 2008

**JUDr. Alena P r i e c e l o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M.